

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos
2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1

5-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA“

(Žin., 2004, Nr. 20-616)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nurodyti, kaip turi būti pateikiama informacija apie įmonės pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimus per ataskaitinį laikotarpį.

2. Standartas nustato pinigų srautų ataskaitos sudarymo, pinigų srautų klasifikavimo į pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklos pinigų srautus tvarką ir pavyzdines ataskaitų (išskyrus konsoliduotų) formas.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Finansinės veiklos pinigų srautai – pinigų srautai, susiję su nuosavo kapitalo ir įmonės įsipareigojimų, susijusių su pasiskolintais pinigais, pasikeitimais.

Investicijos – pinigai ir įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti įmonės funkcijų įgyvendinimą.

Investicinės veiklos pinigų srautai – pinigų srautai, susiję su ilgalaikio turto ir kitų ilgalaikių investicijų įsigijimu bei perleidimu.

Išmokos – bet koks pinigų išleidimas.

Nerealizuotas valiutų kursų pasikeitimas – valiutinių straipsnių perkainojimo rezultatas.

Pagrindinės veiklos pinigų srautai – pinigų srautai, susiję su pagrindine (gamybine, prekybine ir paslaugų teikimo) įmonės veikla, išskyrus finansinę ir investicinę veiklą.

Pinigai – pinigai įmonės kasoje ir bankų sąskaitose.

Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra nereikšminga. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nėra priskiriamos pinigų ekvivalentams.

Pinigų srautai – pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos ir išmokos per ataskaitinį laikotarpį.

Realizuotas valiutų kursų pasikeitimas – valiutinių ūkinių operacijų rezultatas, susidaręs dėl skirtingo valiutos kurso operacijos įregistravimo dieną ir atsiskaitymo dieną.

III. PINIGŲ SRAUTŲ GRUPAVIMAS

3. Ataskaitinio laikotarpio pinigų srautai pinigų srautų ataskaitoje turi būti grupuojami pagal pagrindinę, investicinę ir finansinę veiklą.

4. Pinigų srautus įmonės grupuoja pačios, atsižvelgdamos į savo veiklos pobūdį bei šio standarto reikalavimus.

5. Iš investicinės ir finansinės veiklos atsirandantys palūkanų ir dividendų pinigų srautai turi būti pateikti atskirai. Jie gali būti klasifikuojami kaip įmonės pagrindinės, investicinės arba finansinės veiklos pinigų srautai. Gauti bei išmokėti dividendai ir palūkanos gali būti klasifikuojami kaip pagrindinės veiklos pinigų srautai arba gauti dividendai gali būti klasifikuojami kaip investicinė veikla, o sumokėti – kaip finansinė veikla. Apskaitos politikoje turi būti numatyta, kur pateikiami tokio pobūdžio pinigų srautai.

6. Atskira ūkinė operacija gali sukurti pinigų srautus, kurie gali būti klasifikuojami skirtingai. Pavyzdžiui, kai gražinant paskolą gražinamoji suma apima ne tik paskolos dalį, bet ir palūkanas, palūkanos gali būti priskirtos prie įmonės pagrindinės veiklos, o gražinama paskolos dalis – prie finansinės veiklos pinigų srautų.

IV. PAGRINDINĖ ĮMONĖS VEIKLA

7. Įmonės pagrindinės veiklos pinigų srautai parodo, kiek pagrindinė (gamybinė, prekybinė, paslaugų teikimo) įmonės veikla, išskyrus investicinę ir finansinę, gali kurti pinigų srautus. Šie pinigų srautai yra pagrindinis finansavimo šaltinis, leidžiantis palaikyti ir plėtoti įmonės veiklą, gražinti paskolas, išmokėti dividendus bei daryti naujas investicijas.

8. Įmonės pagrindinės veiklos pinigų įplaukų pavyzdžiai:

- 8.1. pinigų įplaukos pardavus prekes ir suteikus paslaugas;
- 8.2. pinigų įplaukos, susijusios su komisiniais mokesčiais, honorarais ir kitomis pajamomis;
- 8.3. pinigų įplaukos, gautos pirkėjams iš anksto sumokėjus už prekes;
- 8.4. pinigų įplaukos, gautos susigrąžinus prekybines skolas;
- 8.5. gautos draudimo išmokos;
- 8.6. pinigų įplaukos pardavus perparduoti skirtą ilgalaikį turta;
- 8.7. pinigų įplaukos pardavus perparduoti pirktus kitų įmonių vertybinius popierius (pavyzdžiui, akcijas, obligacijas) ir kitas trumpalaikes investicijas;
- 8.8. iš kitų įmonių gauti dividendai (jei šios įplaukos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie pagrindinės veiklos);
- 8.9. gautos palūkanos (jei šios įplaukos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie pagrindinės veiklos).

9. Įmonės pagrindinės veiklos pinigų išmokų pavyzdžiai:

- 9.1. pinigų išmokos žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams;
- 9.2. pinigų išmokos įmonės darbuotojams;
- 9.3. sumokėti mokesčiai;
- 9.4. pinigų išmokos trumpalaikėms investicijoms pirkti;
- 9.5. sumokėtos draudimo įmokos;
- 9.6. pinigų išmokos perkant perparduoti skirtą ilgalaikį turta;
- 9.7. pinigų išmokos perkant perparduoti skirtus kitų įmonių vertybinius popierius;
- 9.8. sumokėti dividendai (jei šios išmokos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie pagrindinės veiklos);
- 9.9. sumokėtos palūkanos (jei šios išmokos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie pagrindinės veiklos).

V. INVESTICINĖ ĮMONĖS VEIKLA

10. Investicinės veiklos pinigų srautai parodo pinigų sumas, per ataskaitinį laikotarpį išleistas įsigyjant turtą, kuris ilgą laiką teiks ekonominės naudos, taip pat pinigų įplaukas šį turtą perleidžiant.

11. Įmonės investicinės veiklos pinigų įplaukų pavyzdžiai:

11.1. pinigų įplaukos perleidžiant ilgalaikį turtą (išskyrus įsigytą perparduoti);

11.2. pinigų įplaukos susigražinant paskolas iš trečiųjų asmenų;

11.3. pinigų įplaukos perleidžiant ne perparduoti įsigytus kitų įmonių vertybinius popierius;

11.4. iš kitų įmonių gauti dividendai (jei šios įplaukos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie investicinės veiklos);

11.5. gautos palūkanos už suteiktas paskolas (jei šios įplaukos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie investicinės veiklos);

11.6. gautos palūkanos už finansinėse įstaigose laikomus pinigus (jei šios įplaukos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie investicinės veiklos).

12. Įmonės investicinės veiklos pinigų išmokų pavyzdžiai:

12.1. pinigų išmokos įsigyjant ilgalaikį turtą (išskyrus skirtą perparduoti);

12.2. pinigų išmokos statant, rekonstruojant ar remontuojant ilgalaikį materialųjį turtą, kuriuo įmonė disponuoja ir kurio vertė yra didinama;

12.3. pinigų išmokos skolinant pinigus tretiesiems asmenims;

12.4. pinigų išmokos įsigyjant vertybinius popierius.

VI. FINANSINĖ ĮMONĖS VEIKLA

13. Įmonės finansinės veiklos pinigų srautai parodo, kaip per ataskaitinį laikotarpį įmonė naudojami išoriniais finansavimo šaltiniais.

14. Įmonės finansinės veiklos pinigų įplaukų pavyzdžiai:

14.1. pinigų įplaukos išleidžiant visų rūšių akcijas;

14.2. pinigų įplaukos išleidžiant obligacijas, vekselius ir kitus vertybinius popierius;

14.3. pinigų įplaukos skolinantis (neatsižvelgiant į gražinimo terminą) iš trečiųjų asmenų (tarp jų ir kredito įstaigų).

15. Įmonės finansinės veiklos pinigų išmokų pavyzdžiai:

15.1. pinigų išmokos, sumokamos už superkamas savas akcijas;

15.2. sumokėti dividendai (jei šios išmokos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie finansinės veiklos);

15.3. pinigų išmokos, sumokamos išperkant anksčiau įmonės išleistas obligacijas, vekselius ir kitus vertybinius popierius;

15.4. paskolų gražinimas;

15.5. sumokėtos palūkanos už paskolas (jei šios išmokos pagal apskaitos politiką priskiriamos prie finansinės veiklos);

15.6. pinigų išmokos už lizingą (finansinę nuomą).

VII. YPATINGŲJŲ STRAIPSNIŲ PINIGŲ SRAUTAI

16. Ypatieji pinigų srautai turi būti atskleisti atskira eilute pinigų srautų ataskaitos pabaigoje.

VIII. ĮMONĖS PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTŲ PATEIKIMAS

17. Įmonės pagrindinės veiklos pinigų srautai gali būti pateikiami tiesioginiu arba netiesioginiu būdu.

18. Tiesioginiu būdu pateikiant pagrindinės veiklos pinigų srautus, ataskaitoje atskleidžiamos apibendrintos pinigų įplaukos ir pinigų išmokos per ataskaitinį laikotarpį.

19. Pinigų srautų ataskaitą rengiant tiesioginiu būdu, duomenys apie pinigų įplaukas ir išmokas pateikiami kartu su pridėtinės vertės mokesčiu. Duomenys apie pinigų įplaukas ir išmokas gali būti gaunami:

19.1. iš apskaitos įrašų, t.y. apibendrinant pinigų sąskaitų judėjimą;

19.2. perskaičiuojant pelno (nuostolių) ataskaitos rodiklius (pajamas ir sąnaudas) į pinigų įplaukas ir išmokas.

20. Netiesioginiu būdu pateikiant pagrindinės veiklos pinigų srautus, ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostoliai) perskaičiuojamas į ataskaitinio laikotarpio pinigų kiekį, gautą arba išleistą pagrindinėje įmonės veikloje.

21. Pinigų srautų ataskaitoje pateikiant pinigų srautus, dėmesys turi būti kreipiamas į turinį ir ekonominę esmę, o ne tik į formalius pateikimo reikalavimus. Įmonės, siekdamos tiksliau parodyti ataskaitinio laikotarpio pinigų srautus, į ataskaitą gali įtraukti papildomus straipsnius arba išbraukti nenaudojamus.

IX. ĮMONĖS INVESTICINĖS IR FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTŲ PATEIKIMAS

22. Investicinės ir finansinės veiklos pinigų įplaukos ir išmokos per ataskaitinį laikotarpį pinigų srautų ataskaitoje atskleidžiamos atskirai, išskyrus atvejus, kai pinigų srautai pateikiami grynąja verte. Šių pinigų srautų pateikimas tiesioginiu ir netiesioginiu būdu rengiamose pinigų srautų ataskaitose nesiskiria, kadangi šios pinigų srautų ataskaitos dalys rengiamos tik tiesioginiu būdu.

23. Pinigų srautai, atsirandantys iš dukterinių įmonių ir kitų verslo subjektų įsigijimo ir perleidimo, turi būti pateikti atskirai, kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

X. NEPINIGINIAI SANDORIAI

24. Investiciniai bei finansiniai sandoriai, nesusiję su pinigų įplaukomis ar išmokomis per ataskaitinį laikotarpį, pinigų srautų ataskaitoje neturi būti parodomi. Informacija apie šiuos sandorius turi būti pateikiama aiškinamajame rašte.

25. Kai kurie investiciniai ir finansiniai sandoriai turi įtakos įmonės nuosavo kapitalo, įsipareigojimų ir turto pasikeitimams, tačiau nedaro poveikio ataskaitinio laikotarpio pinigų srautams. Dėl šios priežasties tokie sandoriai nepateikiami pinigų srautų ataskaitoje, bet aprašomi aiškinamojo rašto pastabose.

26. Nepiniginių sandorių pavyzdžiai:

26.1. dalies įmonės skolų pavertimas kapitalu;

26.2. ilgalaikio turto įsigijimas skolon, įskaitant lizingo (finansinės nuomos) būdu.

XI. VALIUTINIAI STRAIPSNIAI

27. Valiutiniai straipsniai (pavyzdžiui, turima valiuta, valiutinės skolos įmonei ir valiutinės įmonės skolos) pinigų srautų ataskaitos sudarymo dieną turi būti įkainoti litais pagal oficialų tos dienos lito ir užsienio valiutos santykį.

28. Pinigų įplaukos ir išmokos, susijusios su įmonės sandoriais, denominuotais užsienio valiuta, pinigų srautų ataskaitoje turi būti pateikiamos litais pagal pinigų gavimo (išmokėjimo) dienos valiutų keitimo kursą. Realizuotas valiutų kursų pasikeitimo poveikis daro tiesioginę įtaką pinigų kiekiui, todėl turi būti parodytas pinigų srautų ataskaitoje.

29. Nerealizuoto valiutų kursų pasikeitimo įtaka, nors ir nėra susijusi su pinigų gavimu ar išleidimu, taip pat turi būti pateikiama pinigų srautų ataskaitoje.

30. Valiutų kursų pasikeitimo įtaka grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui laikotarpio pabaigoje pateikiama pinigų srautų ataskaitoje atskira eilute atskirai nuo pagrindinės, finansinės ir investicinės veiklos, kad būtų galima palyginti pinigų kiekį laikotarpio pradžioje ir pabaigoje.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2004 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

**5-ojo verslo apskaitos
standarto „Pinigų srautų
ataskaita“ 1 priedas**

(Pavyzdinė pinigų srautų ataskaitos, sudaromos tiesioginiu būdu, forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

(ataskaitinis laikotarpis)

20.....m.....d.

Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų

Eil. Nr.	Straipsniai	Pa- sta- bos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
I.1.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)			
I.1.1.	Pinigų įplaukos iš klientų			
I.1.2.	Kitos įplaukos			
I.2.	Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos			
I.2.1.	Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)			
I.2.2.	Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais			
I.2.3.	Sumokėti į biudžetą mokesčiai			
I.2.4.	Kitos išmokos			
	<u>Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai</u>			
II.	Investicinės veiklos pinigų srautai			
II.1.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas			
II.2.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas			
II.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas			
II.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas			
II.5.	Paskolų suteikimas			
II.6.	Paskolų susigrąžinimas			
II.7.	Gauti dividendai, palūkanos			
II.8.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimai			
II.9.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai			
	<u>Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai</u>			
III.	Finansinės veiklos pinigų srautai			
III.1.	Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais			
III.1.1.	Akcijų išleidimas			
III.1.2.	Savininkų įnašai nuostoliams padengti			
III.1.3.	Savų akcijų supirkimas			
III.1.4.	Dividendų išmokėjimas			

III.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		
III.2.1.	Finansinių skolų padidėjimas		
III.2.1.1.	Paskolų gavimas		
III.2.1.2.	Obligacijų išleidimas		
III.2.2.	Finansinių skolų sumažėjimas		
III.2.2.1.	Paskolų gražinimas		
III.2.2.2.	Obligacijų supirkimas		
III.2.2.3.	Sumokėtos palūkanos		
III.2.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai		
III.2.3.	Kitų įmonės išipareigojimų padidėjimas		
III.2.4.	Kitų įmonės išipareigojimų sumažėjimas		
III.3.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		
III.4.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai		
	<u>Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai</u>		
IV.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautai		
IV.1.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautų padidėjimas		
IV.2.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautų sumažėjimas		
V.	Valiutų kursų pasikeitimo įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui		
VI.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		
VII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		
VIII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		

(įmonės administracijos vadovo
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

**5-ojo verslo apskaitos
standarto „Pinigų srautų
ataskaita“ 2 priedas**

(Pavyzdinė pinigų srautų ataskaitos, sudaromos netiesioginiu būdu, forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

PATVIRTINTA
20.... m.....d.
protokolo Nr.....

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

(ataskaitinis laikotarpis)

20.....m.....d.

Nurodyti – litais ar tūkstančiais litų

Eil. Nr.	Straipsniai	Pas- tabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
I.1.	Grynasis pelnas (nuostoliai)			
I.2.	Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos			
I.3.	Po vienerių metų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas			
I.4.	Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas			
I.5.	Išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas			
I.6.	Nebaigtų vykdyti sutarčių (padidėjimas) sumažėjimas			
I.7.	Pirkėjų įsiskolinimo (padidėjimas) sumažėjimas			
I.8.	Dukterinių ir asocijuotų įmonių skolų (padidėjimas) sumažėjimas			
I.9.	Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas			
I.10.	Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas			
I.11.	Ilgalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.12.	Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.13.	Pelno mokesčio įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.14.	Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.15.	Atidėjimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.16.	Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)			
I.17.	Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas			
	<u>Gryniesiems pagrindinės veiklos pinigų srautai</u>			
II.	Investicinės veiklos pinigų srautai			
II.1.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) įsigijimas			
II.2.	Ilgalaikio turto (išskyrus investicijas) perleidimas			
II.3.	Ilgalaikių investicijų įsigijimas			
II.4.	Ilgalaikių investicijų perleidimas			
II.5.	Paskolų suteikimas			
II.6.	Paskolų susigrąžinimas			

II.7.	Gauti dividendai, palūkanos		
II.8.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		
II.9.	Kiti investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai		
	<u>Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai</u>		
III.	Finansinės veiklos pinigų srautai		
III.1.	Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		
III.1.1.	Akcijų išleidimas		
III.1.2.	Savininkų įnašai nuostoliams padengti		
III.1.3.	Savų akcijų supirkimas		
III.1.4.	Dividendų išmokėjimas		
III.2.	Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		
III.2.1.	Finansinių skolų padidėjimas		
III.2.1.1.	Paskolų gavimas		
III.2.1.2.	Obligacijų išleidimas		
III.2.2.	Finansinių skolų sumažėjimas		
III.2.2.1.	Paskolų grąžinimas		
III.2.2.2.	Obligacijų supirkimas		
III.2.2.3.	Sumokėtos palūkanos		
III.2.2.4.	Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai		
III.2.3.	Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas		
III.2.4.	Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas		
III.2.5.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimai		
III.2.6.	Kiti finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimai		
	<u>Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai</u>		
IV.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautai		
IV.1.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautų padidėjimas		
IV.2.	Ypatingųjų straipsnių pinigų srautų sumažėjimas		
V.	Valiutų kursų pasikeitimo įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui		
VI.	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		
VII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		
VIII.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		

(įmonės administracijos vadovo
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)